

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **382** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 18 februari 2010 (2009-2010)

Verslagmoment over de Europese Ministerraden Landbouw en Visserij van 14 tot en met 16 december 2009 en 18 januari 2010

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt

*Samenstelling van de commissie:**Voorzitter: de heer Jos De Meyer.**Vaste leden:*

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heer Karlos Callens, mevrouw Lydia Peeters;
de heer John Crombez, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Marc Vanden Bussche;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heer Bart Tommelein, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heren Matthias Diependaele, Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

INHOUD

1. Toelichting	4
1.1. Raad Landbouw en Visserij 14 tot en met 16 december 2009	4
1.1.1. Toekomst pijler 2-beleid	4
1.1.2. Betere werking voedselvoorzieningsketen.....	4
1.1.3. Vereenvoudiging Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)	5
1.1.4. Kwartaalverslag zuivelmarkt.....	5
1.1.5. Etikettering dierenwelzijnsnormen	5
1.1.6. Handel in illegale houtproducten	5
1.1.7. Bescherming van dieren bij wetenschappelijke proeven.....	5
1.1.8. Vangstmogelijkheden 2010 voor de visserij	6
1.1.9. Diversen.....	6
1.2. Raad Landbouw en Visserij 18 januari 2010.....	7
1.2.1. Werkprogramma Spaans voorzitterschap.....	7
1.2.2. Verbetering werking voedselvoorzieningsketen	7
1.2.3. Diversen.....	7
2. Bespreking	7
2.1. Vereenvoudiging Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	8
2.2. Vereenvoudiging voedselvoorzieningsketen	8
2.3. Onderhandelingen met Noorwegen over de vangstmogelijkheden	8
2.4. Bescherming van dieren bij wetenschappelijke proeven	8
2.5. Voedselinformatie voor consumenten	9
2.6. Plattelandsbeleid	9
2.7. Suiker	9
2.8. Ggo's.....	9

Op 3 februari 2010 organiseerde de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een verslagmoment over de Europese Ministerraden Landbouw en Visserij van 14 tot en met 16 december 2009 en op 18 januari 2010 met de landbouwattaché van de Permanente Vertegenwoordiging van België (PV) bij de Europese Unie, mevrouw Loes Lysens.

1. Toelichting

Mevrouw *Loes Lysens* geeft toelichting bij de Europese Ministerraden Landbouw en Visserij van december 2009 en januari 2010.

1.1. Raad Landbouw en Visserij 14 tot en met 16 december 2009

1.1.1. Toekomst pijler 2-beleid

Dit debat kadert in de uitgebreide discussieronde over de toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Het is opgestart op initiatief van het Zweedse voorzitterschap en wordt gevoerd op basis van twee vragen. Welke toekomstige uitdagingen staat de Europese landbouw- en plattelandsector te wachten? Hoe kunnen de programma's voor plattelandontwikkeling hiervoor worden bijgestuurd, met nadruk op de vraag hoe het beleid eenvoudiger, doelgerichter en meer kostenefficiënt kan worden?

Er vond een volledige tafelronde plaats, waarbij de meerderheid van de lidstaten van mening was dat de toekomstige uitdagingen van het landbouw- en plattelandbeleid voedselveiligheid en -voorziening, biodiversiteit, leefmilieu en waterbeheer zijn.

Inzake de bijsturing van de programma's voor plattelandontwikkeling, heeft de meerderheid van de lidstaten gepleit voor een sterke vereenvoudiging en het vergroten van de subsidiariteit. Een herziening van de verdeling van de middelen tussen de lidstaten was een vraag van een beperkt aantal lidstaten, maar iedereen heeft gevraagd om een meer stimulerend beleid toe te passen.

In de Belgische interventie werd erop gewezen dat het platteland een belangrijke rol speelt in het behoud van de landschappen, bij het beleid inzake biodiversiteit en bij het waterbeheer. Er werd aangestipt dat de specificiteit van verstedelijkte regio's meegenomen moet worden in de denkoefening over de richting van het GLB na 2013.

Inzake de bijsturing van de programma's voor plattelandontwikkeling heeft België gevraagd om de programma's kostenefficiënter te maken, dat de minimale percentages per PDPO-as (Programma voor Plattelandontwikkeling) flexibeler ingezet kunnen worden, dat ook de langetermijnovereenkomsten soepeler ingezet kunnen worden en dat Leader-projecten maximaal afgestemd kunnen worden op de specifieke behoeften in de betrokken regio.

1.1.2. Betere werking voedselvoorzieningsketen

De Commissie lichtte de mededeling van 28 oktober 2009 over de verbetering van de werking van de voedselvoorzieningsketen toe. Na analyse van de huidige situatie heeft de Commissie een aantal concrete aanbevelingen geformuleerd voor de verbetering van de werking.

Het gaat om drie grote aspecten: het verbeteren van de relatie tussen de verschillende spelers in de keten, het vergroten van de transparantie in de keten, vooral de prijstransparantie, en het verhogen van de Europese competitiviteit, zoals het oprichten van producentenorganisaties.

Er kwam geen reactie op de mededeling van de Commissie, maar er vond wel een politiek debat over plaats in de Raad Landbouw en Visserij van 18 januari 2010.

1.1.3. Vereenvoudiging Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)

Er werd een politiek debat gevoerd op basis van een lijst met 39 vereenvoudigingsvoorstellen, die door een groep van lidstaten werd ingediend in april 2009. De Commissie heeft de lijst onderzocht, een aantal voorstellen behouden en andere niet.

De lidstaten waren het erover eens dat er vooruitgang is geboekt inzake vereenvoudiging, maar sommige lidstaten vroegen nog extra aandacht voor een aantal knelpunten, zoals de verplichtingen inzake blijvend grasland, de registratie van dieren en de proportionaliteit van de randvoorwaarden.

De lidstaten vroegen om de expertengroep te versterken en de Raad op geregelde tijdstippen te informeren over de stand van zaken.

1.1.4. Kwartaalverslag zuivelmarkt

De Commissaris heeft aangegeven dat de prijzen stabiliseren en de wereldmarkt opnieuw aantrekt. Daarnaast werd een overzicht gegeven van de marktmaatregelen die op Europees niveau werden genomen. De restituties werden, gelet op de marktomstandigheden, op nul gezet en de voorbije periode waren er geen aanbiedingen voor interventie.

Er kwamen geen specifieke reacties van de lidstaten, ook niet van België, aangezien de situatie stilaan verbetert.

1.1.5. Etikettering dierenwelzijnsnormen

De Commissie heeft eind november 2009 een rapport bekendgemaakt over de mogelijkheid tot etiketteren van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong, met een indicatie van het niveau van dierenwelzijn dat de dieren ondergingen. Het rapport kadert in het actieplan ter bevordering van dierenwelzijn 2006-2010.

In de mededeling worden zeven opties naar voren geschoven om dierlijke producten te etiketteren en hebben drie vragen als uitgangspunt. Is het wenselijk dat iets wordt ondernomen op Europees niveau? Indien ja, dient de etikettering verplicht of vrijwillig te gebeuren? Welke elementen dienen de basis voor etikettering te zijn?

Er was een korte reactie van enkele lidstaten, die hun ervaringen en bezorgdheden meedeelden. België heeft niet geïntervenieerd. Voor de Raad van februari 2010 wordt hierover een politiek debat gepland.

1.1.6. Handel in illegale houtproducten

Het politieke akkoord dat binnen een werkgroep en het Comité van Permanente Vertegenwoordigers I (Coreper I) was bereikt, werd bevestigd. Het dossier kan op dit moment niet afgerond worden, omwille van de wijzigingen in de comitologiebepalingen door het Verdrag van Lissabon.

Iedereen is het inhoudelijk eens en het is de bedoeling het dossier in 2010 definitief af te ronden, na de integratie van de nieuwe comitologiebepalingen.

1.1.7. Bescherming van dieren bij wetenschappelijke proeven

Ook over het terugbrengen van het aantal wetenschappelijke proeven waarbij dieren, meer bepaald primaten, worden gebruikt, werd een politiek akkoord bereikt. Ook dit dossier zal na de integratie van de nieuwe comitologiebepalingen in 2010 worden afgerond.

1.1.8. Vangstmogelijkheden 2010 voor de visserij

De onderhandelingen over de 'Total Allowable Catches' (TAC) en quota werden in 2009 sterk bemoeilijkt, omdat er geen tijdig akkoord met Noorwegen afgesloten kon worden over de vangstmogelijkheden van een aantal gemeenschappelijk beheerde bestanden, waaronder schol en kabeljauw.

Normaal gezien wordt voor aanvang van de Raad van december een akkoord met Noorwegen afgesloten. Dat resultaat wordt dan meegenomen in de bespreking van de vangstmogelijkheden voor de andere bestanden binnen Europa. Tegen het einde van de Raad van december heeft de sector dan een overzicht van alle vangstmogelijkheden voor alle bestanden. Dit jaar is dat dus niet gelukt. Er is op de Raad van december wel een compromis bereikt over de bestanden waarvoor Europa volledig autonoom bevoegd is.

Voor België was het belangrijk dat voor het tongbestand in gebied VII, d, een reductie van 20 percent werd verkregen in plaats van 31 percent. Voor tong in gebied VII, a, bedraagt de reductie 20 percent in plaats van 25 percent en voor schartong en witje is de reductie 4 percent in plaats van 10 percent. De visserijinspanning zal in 2010 stabiel blijven ten opzichte van 2009.

Er was dus nog geen zicht over de vangstmogelijkheden voor schol en kabeljauw. De onderhandelingen met Noorwegen zijn begin januari opnieuw opgestart. Eind januari werd een akkoord bereikt, wat ertoe geleid heeft dat voor schol en kabeljauw de vangstmogelijkheden met ongeveer 15 percent stijgen. Dat is dus een redelijk resultaat voor de Belgische visserijsector.

1.1.9. Diversen

De Commissie gaf een stand van zaken over het dossier van de voedselinformatie voor consumenten. Het gaat over de etikettering van de voedingswaarde en de ingrediënten op voedingsmiddelen. Het dossier zal waarschijnlijk onder het Belgische voorzitterschap worden afgerond.

De Commissie gaf ook een stand van zaken over de onderhandelingen over de export van vlees-, zuivel- en plantaardige producten naar Rusland. Vooral de export van levende varkens loopt vertraging op.

Nederland heeft de Raad geïnformeerd over de uitkomst van de ggo-conferentie (genetisch gewijzigd organisme), waar de integratie van de socio-economische factoren bij de erkenningsdossiers en het onderscheid tussen erkenningen voor handel en erkenningen voor teelten op de agenda stond.

Polen heeft het verzoek van 2008 herhaald om de productieheffingen voor suiker af te schaffen, gelet op de actuele marktsituatie met export zonder restituties.

Slowakije heeft een verzoek tot harmonisering van de Europese steun voor suikerbietproducenten in de landen met een 'Single Area Payment Scheme' (SAPS) ingediend. Lidstaten die meer dan 50 percent van hun nationaal quotum hebben ingeleverd bij de hervorming van de suikersector in 2006, hebben recht op specifieke steun voor producenten in niet SAPS-lidstaten, dus in de oude lidstaten. Voor de nieuwe lidstaten is die steun geïntegreerd in de nationale enveloppe. Zij vragen een herziening van de regeling, om ook steun ook de individuele producenten te kunnen toekennen. De Commissie ging hier niet op in.

1.2. Raad Landbouw en Visserij 18 januari 2010

1.2.1. Werkprogramma Spaans voorzitterschap

De prioriteiten van het Spaans voorzitterschap werden kort toegelicht. ‘Landbouw en voeding, een strategische sector voor Europa’ is het thema.

Inzake landbouw gaat het Spaans voorzitterschap zich focussen op het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2013, de werking van de voedingsketen en de rol van de vrouw op het platteland.

Voor visserij zullen de herziening van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid na 2012 en het opstellen van een aantal meerjarenplannen aan bod komen.

De Raad en de Commissie hebben nota genomen van deze presentatie.

1.2.2. Verbetering werking voedselvoorzieningsketen

Er vond een volledige tafelronde plaats over de maatregelen die volgens de lidstaten het meest aangewezen zijn en wat de ervaringen tot nu toe zijn inzake prijsrapporteringen. Dat past in de oefening om de werking van de voedselketen te verbeteren.

België heeft erop gewezen dat een versterking van de rol van producentenorganisaties aangewezen is. Ook werden de ervaringen met het prijzenobservatorium toegelicht. Er werd gevraagd naar een algemeen reglementair Europees kader om de werking van de keten te regelen en er werd op gewezen dat maatregelen nodig zijn om speculatie tegen te gaan.

De conclusie van het debat was dat een aantal lidstaten al heel wat ervaring hebben opgedaan. Veel lidstaten vragen om een eerlijke verdeling van de meerwaarde in elke schakel van de keten. De lidstaten hebben meermaals gewezen op de rol van producentenorganisaties, oorsprongsetikettering en markttransparantie.

1.2.3. Diversen

Estland, Litouwen, Letland en Polen kaartten de problemen aan die recent opnieuw gerezen zijn met de uitvoer van levende varkens naar Rusland, omwille van een stijging van de importtaksen van 5 tot 40 percent. De Commissie heeft geantwoord dat de situatie op de voet wordt gevolgd.

Oostenrijk heeft de Raad geïnformeerd over de ministeriële vergadering van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) over Landbouw die eind februari zal doorgaan. De Raad van februari zal deze vergadering voorbereiden.

Oostenrijk heeft de Raad ook geïnformeerd over de uitkomst van de conferentie over landbouw in berggebieden, die in december plaatsvond.

België heeft de Commissie gevraagd om spoed te zetten achter het juridisch advies inzake de exportmogelijkheden van Europese suiker naar de wereldmarkt, gelet op de geldende regels van de Wereldhandelsorganisatie (WTO). De vraag is of de WTO-regels op dit moment al dan niet gerespecteerd moeten worden, gezien de uitzonderlijke marktsituatie, waarbij sprake is van een overschot op de Europese markt en een tekort op de wereldmarkt.

2. Bespreking

2.1. Vereenvoudiging Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

De heer *John Crombez* verwijst naar de toelichting over de vereenvoudiging van het GLB, waarbij lidstaten extra aandacht vragen voor onder meer de verplichtingen inzake blijvend grasland. Wat is de precieze vraag van die lidstaten?

Mevrouw *Loes Lysens* duidt dat een aantal lidstaten vragen om de verplichtingen inzake het behoud van het totaal areaal permanent grasland per lidstaat te herzien en mogelijks zelfs deze verplichting niet langer te behouden, aangezien er sinds 2005 geen significante problemen geweest zijn met deze verplichting in de lidstaten.

2.2. Vereenvoudiging voedselvoorzieningsketen

De heer *John Crombez* vraagt of de mogelijke oplossingen door het gebruiken van de korte keten ter sprake kwamen op Europees niveau.

Mevrouw *Loes Lysens* licht toe dat een aantal lidstaten de korte keten hebben aangehaald als een van de mogelijke oplossingen. Er is nog geen overzicht gemaakt van al dan niet te weerhouden suggesties. Er wordt nu op technisch niveau opnieuw gepraat over het dossier. Het is de bedoeling om in het voorjaar raadsconclusies goed te keuren waarin een aantal concrete aanbevelingen staan. Mogelijk staat er ook iets in over het gebruik van de korte keten.

2.3. Onderhandelingen met Noorwegen over de vangstmogelijkheden

De heer *John Crombez* vraagt of het heropstarten van de onderhandelingen met Noorwegen impliceert dat het punt binnenkort opnieuw op de agenda kan komen.

Eind januari werd een akkoord gesloten, verduidelijkt mevrouw *Loes Lysens*. De resultaten waren dat de vangstmogelijkheden voor schol en kabeljauw met ongeveer vijftien percent zullen toenemen. Bovendien zal de tongoverdracht lager liggen dan de voorgaande jaren. Het resultaat van de onderhandelingen werd onmiddellijk opgenomen in de lijst met vangstmogelijkheden. De sector was dus eind januari op de hoogte van de juiste vangstmogelijkheden voor alle bestanden.

2.4. Bescherming van dieren bij wetenschappelijke proeven

Mevrouw *Tine Eerlingen* vraagt naar de stand van zaken inzake vermindering en verfijning van het gebruik van dieren bij wetenschappelijke proeven. Voor geneesmiddelen heeft men nog dierproeven nodig om een product op de markt te kunnen brengen. Is daar ook over gesproken?

Het dossier betreft een update van de bestaande richtlijn van 1986. Het is de bedoeling om tot een harmonisering te komen van de praktijken die er op dit moment in de verschillende lidstaten bestaan, dus het creëren van een 'level playing field'. In het voorstel is volgens mevrouw *Loes Lysens* opgenomen dat het gebruik van niet-menselijke primaten zoveel mogelijk beperkt moet worden, maar in een aantal gevallen nog niet kan worden uitgesloten. Er worden een aantal richtlijnen opgelegd over wat wel of niet mogelijk is, wat de criteria zijn, hoe alles geregistreerd en gemonitord moet worden, hoe de gebruikers opgeleid moeten worden, wat de huisvestingsnormen moeten zijn enzovoort. Maar dierproeven voor geneesmiddelen zijn niet volledig uitgesloten, omdat de wetenschap op dit moment dat nog niet mogelijk maakt. De richtlijn is niet van toepassing op niet-experimentele landbouwpraktijken.

2.5. Voedselinformatie voor consumenten

Mevrouw *Tine Eerlingen* vraagt iets meer informatie en een stand van zaken inzake voedselinformatie voor consumenten.

Het gaat hier over de etikettering op de verpakking van voedingswaren over de ingrediënten en de voedingswaarde. De harmonisering van de bestaande praktijken in de verschillende lidstaten is de doelstelling. Het gaat dan bijvoorbeeld over de vraag of de etikettering moet gebeuren per 100 gram of per portie. Het dossier is al vergevorderd en het is de bedoeling om onder het Belgische voorzitterschap een akkoord af te sluiten.

2.6. Plattelandsbeleid

De heer *Jos De Meyer* vraagt of er al zicht is op de juiste timing van de voorbereiding voor het nieuwe plattelandsbeleid, dat tijdens deze legislatuur vorm zal moeten krijgen. Dit is ook een interessant thema voor de commissie.

Het is de intentie van de Europese Commissie om nog dit najaar een voorstel op tafel te leggen om een vereenvoudiging door te voeren in de huidige programma's van PDPO II (Programma voor Plattelandsontwikkeling). Er moet ook een tussentijdse evaluatie worden voorgelegd, maar er is nog geen timing bekend over het nieuwe PDPO III. Het kadert ook in de discussie over de toekomst van het GLB. Het is wachten op die resultaten voor van start kan worden gegaan met de bespreking van PDPO III.

2.7. Suiker

De heer *Jos De Meyer* vraagt naar de mogelijke consequenties van de Europese beslissingen voor de Vlaamse suikerbiettelers.

De Commissie heeft ondertussen een voorstel op tafel gelegd om de mogelijkheden van export buiten quotum te verhogen met 500.000 ton, tot 30 juni 2010. Daardoor nemen de Europese exportmogelijkheden toe van 1,37 miljoen ton naar 1,87 miljoen ton. België exporteert jaarlijks 70.000 ton suiker. Dus ook voor ons zijn er extra exportmogelijkheden gecreëerd. Belangrijker is dat de overschotten die er op dit moment zijn beter weggewerkt kunnen worden, waardoor minder rekening moet worden gehouden met overdrachten naar het nieuwe seizoen en de landbouwers met hun teeltplannen kunnen starten.

2.8. Ggo's

Mevrouw *Tine Eerlingen* verwijst naar de toelichting door Nederland en vraagt naar de resultaten van de conferentie.

Mevrouw *Loes Lysens* verduidelijkt dat Nederland toelichting heeft gegeven bij het standpunt van de verschillende lidstaten. Er werd geen conclusie naar voren gebracht. Het was een voorbereiding van het debat dat later, misschien nog dit jaar, gaat plaatsvinden over de integratie van socio-economische factoren en de verschillende erkenningsmethoden. Ook het al dan niet mogelijk maken op lidstaatsniveau van erkenningen voor teelten kwam aan bod.

De voorzitter,

Jos DE MEYER

De verslaggever,

Agnes BRUYNINCKX-VANDENHOUDT